

טומאה נשאלה שאלה זו?

ומביאה הגמרא את הברייתא שמתבאר בה דין טומאת נבלות:

טומאת נבילות נמי תנינא, שהרי שנינו על שונאמר "כל הנוגע בנבלתה" — **בנבלתה ולא בעור שלה**.⁽⁴⁰⁸⁾ **ולא בעצמות שלה**, ולא בגידין ולא בקרנים ולא בטלפים. אלא בשר הנבלה בלבד, הוא שמטמא.

ועל כך אמר רבה בר רב הונא: דרשות ומיעוטיין אלו, לא נצרכה, לא נאמרו אלא רק למקרה שעשאן ציקי קדרה. שבישלן הרבה עם תבלינים, וקרובים הם למאכל ודומים לבשר. ועל כך חידשה התורה שאינם מקבלים טומאה. לפי שהיה מקום לומר שדינם הוא כבשר ומקבלים טומאה. אך על עור שבישלו סתם ולא באופן זה, אין מקום לומר שיקבל טומאה, ולכן המיעוט נאמר רק בכך.⁽⁴⁰⁹⁾

אי לטומאת אוכלין נסתפק רבי יצחק בר נפחא, הרי כבר תנינא, שנינו את דינו של עור חמור המבושל [ולהלן מובאת הברייתא השונה דין זה].

אי לטומאת נבלות נסתפק רבי יצחק בר נפחא, הרי אף את דין זה תנינא.

ועתה מבארת הגמרא היכן שנינו הלכות אלו:

טומאת אוכלין אין העור מיטמא, **דתניא: העור והשליא אין מטמאין טומאת אוכלין**.⁽⁴⁰⁶⁾ **עור ששלקו, והשליא שחישב עליה** — **מטמאין טומאת אוכלין**.⁽⁴⁰⁷⁾ ואם כן, מפורש שעור ששלקו מקבל טומאה.

טומאות אוכלים, דפירשא בעלמא הוא. אף על גב דעל ידי מחשבה אית ליה טומאת אוכלין, מיהא הואיל ומעיקרא פירשה הוא שרי. דלא חזיא לאדם.

407. הקשו התוספות, אם כן, ייאכל עור בפסח. שהרי שנינו [פסחים פד א] "כל הנאכל בשור גדול בשלקא, נאכל בצלי בגדי הרך". ואם כן, על ידי הצליה בפסח יאכל גם העור?

ותירצו: רק כאשר ראוי הדבר לאכילה שלא על ידי הדחק, נאכל. אולם עור ששלו שראוי רק על ידי הדחק אין יוצאים בו בפסח.

408. ומדובר כאשר העור לבדו בלא שיש עליו כזית בשר. שאם כן, יש בו דין נבלה. [תוס']

409. האבי עזרי (אבות הטומאות א ז מהדורא קמא) תמה על כך, היאך יתכן שעור שמעודו לא

לא נשחט ואסור משום זאת. וכעת, שרוצים להתירו מחמת השחיטה דנים את הדבר כאילו רוצים להתירו מאיסור 'אינו זבוח'. ולכך לא מועיל הספק. לפי שספק יועיל רק לסלק חשש איסור אך לא יועיל לברר ולפעול היתר והוצאה ממצב של איסור.

406. לעיל במשנתנו מפרש רש"י שהטעם משום שאינם נחשבים אוכל. וכן מבואר ברמב"ם [מאכלות אסורות ט ז] ובטו"ש"ע [יו"ד פז ז] שהמבשל שליא או עור וגידים ועצמות ועקרי קרניים וטלפיים הרכים בחלב, פטור. וכן האוכלם פטור. וכתב הש"ך שם ס"ק כ"ב, שאמנם יש בזה איסור אף שאין חייבים על כך.

הים של שלמה הביא מדברי האור זרוע [ח"א תמ"ג] שכתב: מכאן היה דן ר"י הלוי על שליא של נבלה או של טרפה שנתבשלה עם בשר כשרה שאינה אוסרת הואיל ולא מטמא